

Първият дошелъ неизвестно отъ гдѣ съ своя чета, нападналъ града и го превзелъ. Следъ него се появилъ Алилъ-аа отъ с. Добруданъ, Ловченско, които разбилъ Хасекиоглу и заелъ града. Организирали се, обаче, следъ туй Хасекиоглу, наново превзелъ града отъ Алилъ-аа и затвърдилъ за по дълго време своята власть.

Преданието ни още говори, че, се по това време, еданъ севлиевоки аенинъ — не можахме да узнаемъ името му — е превзелъ Търново и наложилъ властта си и върху последния градъ.

Въ тоя именно моментъ на пълно политическо и военно разтление въ Турция, сж се появили страшнитъ кържалии и даалии, които, както казахме и по-горе, съ своитъ повсемѣстни и систематични золуми, грабежи и убийства, сж разплакали, тъй да се рече, дете въ майка, и сж превърнали въ пепелище едва ли не цѣлия балкански полуостровъ.

Освенъ нѣколкото града и села, като: Пловдивъ, Ямболъ, Карнобатъ, Айтосъ, Стара Загора, Карлово, Търново, които били здраво укрепени, всички оставали селища въ България сж били, кое по-вече, кое по-малко, опожарени и разсипани. Има български градове, които сж били ограбвани и разорявани дори по нѣколко пжти. Тъй напримеръ, Станимжка, който градъ е билъ ограбенъ и разоренъ презъ 1793 г., и отъ който е останала само една здрава кжще; Копривщица, която е разорявана нѣколко пжти, населението ѝ разпилявано по горитъ и балканскитъ усой и сетне наново съграждана; Хасково (1791 г.) ограбено и изгорено; Арбанаси¹⁾, много отъ жителитъ на който градъ сж се населили въ Ромжния, Тръвна, Плѣвентъ, Троянъ, Тетевентъ, Ловечъ и пр.

За да се предпази населението отъ тия хищници въ човѣшки образъ, които сж били, тъй да се рече, безъ вѣра и законъ, градоветъ сж се обграждали съ дълбоки ровове (шаранполи) и други отбранителни средства, а нѣкои отъ селата — съ камени кули и калета. При това, за да се усили отъ една страна отбраната на градоветъ и, отъ друга — да може да се спаси и поделони на по-сигурно мѣсто поне населението на по-близкитъ села, аениитъ сж привличали последното въ градоветъ. По тоя начинъ, въ продължение на нѣколко години, цѣли поселения отъ села сж се прилепили за винаги въ градоветъ, а нѣкои села дори и цѣли населили. Такъвъ е и случая съ близкитъ на Севлиево села: Малково и Долно-Крушево, които аенина Хасекиоглу Асанъ Аджикъ, почти на сила преселилъ въ града, и отъ които днесъ и поменъ нѣма.

¹⁾ По онова време с. Арбанаси е било градъ,